

Egemen Bağış:

TURECKO MÁ KLÍČOVOU ROLI V EVROPSKÉ ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI A DIVERZIFIKACI S ČESKEM JSME SILNÍ PARTNEŘI

„Turecko-české vztahy trvají již bezmála sto let a byly vždy přátelské, od navázání našich diplomatických styků s Československem v roce 1924 až dodnes, kromě stagnace v letech 1939 až 1945 a v letech studené války,“ zahajuje náš rozhovor velvyslanec Turecka v České republice Egemen Bağış.

Egemen Bağış je velvyslancem Turecka v České republice od roku 2019. Předtím působil jako hlavní vyjednávač v jednáních o vstupu Turecka do EU nebo jako ministr pro evropské záležitosti

V současné době se může znovu vrátit na stůl otázka posilování vztahů Turecka s Evropskou unií. Je to něco, co je v tuto chvíli součástí vaší agendy, i s ohledem na probíhající české předsednictví Radě EU? Turecký prezident se například zúčastnil jednání Evropského politického společenství 6. října v Praze.

České předsednictví v Radě EU vnímáme jako skvělou příležitost ke zlepšení bilaterálních vztahů mezi Tureckem a EU. Česká vláda zatím Radě předsedá velmi efektivně a produktivně. Opatření, která české předsednictví dosud napomohlo přijmout, představují významný posun zejména z hlediska řešení potřeb Ukrajiny a Ukrajinců i energetické krize.

Pokud jde o Evropské politické společenství, naše země jako účastnický stát EPC tuto novou iniciativu velmi uvítala a aktivně se na ní podílela. Prezident Erdoğan zdůraznil klíčovou roli, kterou by Turecko mělo hrát v evropské energetické bezpečnosti a diverzifikaci. Už nyní je Turecko dlouhodobě nejdůležitějším partnerem EU v migrační krizi. Velmi oceňujeme laskavou organizační podporu, kterou nám česká vláda na EPC poskytla, a také očekáváme

od předsednictví hmatatelný program pro další přístupová jednání mezi Tureckem a EU.

Partnerství od automotive po IT

Turecko je obrovský trh s 84 miliony obyvatel. Kterým českým firmám se na tamním trhu podařilo výrazně prosadit?

Naše dvě země se navzájem považují za významné obchodní partnery. Údaje o vzájemném obchodu a investicích proto svědčí o pokroku v obou směrech. Česko je bezesporu silným hráčem na poli strojírenství a výroby, proto nepřekvapí, že české firmy v Turecku hrají velkou roli zejména v energetice, strojírenství a automobilovém průmyslu. Velmi známou značkou je u nás samozřejmě Škoda. Oblibě se těší ale nejen Škoda Auto, ale také Škoda Transportation a Škodaexport. V oblasti energetiky získalo Turecko investice od řady českých společností jako Energo-Pro nebo ČEZ. Z mnoha dalších českých podniků působících v Turecku zmíním třeba firmy Metrostav, Ferrit, Sigma či Colt. Chceme do naší země přilákat ještě více českých firem a dále zlepšovat naše obchodní a investiční vztahy.

Jmenujte prosím také turecké firmy, které působí na českém trhu, ať už jako zaměstnavatelé či investoři nebo s českými firmami jinak spolupracují. Česko bylo díky své geografické poloze vždycky důležitou investiční a obchodní destinací pro logistické společnosti přepravující turecké zboží do Evropy a naopak. V rámci zlepšování spolupráce mezi našimi firmami jsme svědky toho, že neustále přibývá logistických společností, které nabízejí řešení intermodální přepravy a své sklady pro turecké společnosti, jejichž cílem je využít Česko jako centrum pro dodávky do dalších evropských zemí. To má velký význam zejména v automotive, protože turečtí dodavatelé evropských automobilek těží z výhodné pozice Česka jako logistického centra.

Turecké firmy jsou také tradičně silné ve strojírenství a automobilovém průmyslu. V poslední době jsou v českých regionech a městech stále více vidět turecké autobusy, a to konvenční i elektrické/hybridní. Například autobusy turecké firmy Temsa jsou po partnerství

s PPF/Škoda Transportation na českém trhu velmi oblíbené. Mezi další naše firmy v tomto oboru, které vyvážejí do ČR, zmíním ještě například BMC a Otakar. Dále je Turecko patřičně hrdé na to, že patří mezi lídry v oblasti domácí elektroniky, kde například Beko je jednou z top značek na českém trhu.

Nesmím zapomenout ani na turecké textilní výrobce, kteří dodávají pro známé evropské značky. V Česku jsou také populární turecké šperky, hliník, plasty či ocel. A v neposlední řadě očekáváme zvýšenou spolupráci mezi našimi zeměmi v oblasti řešení pro obranný průmysl, IT či digitální transformaci.

Od obchodní výměny k té kulturní. Jaké aktivity podniká turecká ambasáda v Praze na podporu sblížení našich dvou národů?

Za všechny pořádané akce zmíním třeba první dva ročníky Festivalu turecké kultury v Česku v letech 2021 a 2022, které měly velký úspěch a v nichž budeme pokračovat. Vedle toho velmi usilujeme o propojování vztahů na úrovni jednotlivých tureckých a českých měst a obcí.

Turecko není jen o dovolené u moře

Nejen pro Čechy je Turecko velmi populární letní destinací, zejména na plážovou dovolenou, stabilně populární je i Istanbul. Jaké jiné oblasti vaší země byste českým turistům, kteří jsou známi svou dobrodružností a zvědavostí, doporučili?

Turecko má velký potenciál pro celoroční cestovní ruch ve všech ročních obdobích. Vedle toho jsme ale zachytili trend alternativních forem turismu, a tím se naše země stala atraktivní destinací v mnoha různých oblastech, od horolezectví po potápění, od zimních sportů po rafting či od náboženské turistiky až po kongresovou turistiku.

Turecko má devatenáct kulturních a přírodních památek na Seznamu světového dědictví UNESCO. Ty jsou navíc rozloženy do různých oblastí země, ať už jde o národní park Göreme a Kappadokii, Efez či třeba archeologické naleziště Göbekli Tepe. V tomto kontextu naše země nabízí nepřeberné množství objevování kulturních i přírodních zajímavostí. V neposlední řadě

Studentská výměna

V programech Erasmus+ a Evropská solidarita obě země velmi úzce spolupracují: za období 2014 až 2020 činil počet tureckých účastníků těchto programů, včetně studentů vysokých škol, kteří odjeli do Česka, přibližně 19 000, a počet českých účastníků v Turecku zhruba 4000. Pokud jde jen o vysokoškolské studenty, v letech 2014 až 2021 jich z Turecka vycestovalo do Česka 5839, což ČR řadí na 5. místo v pomyslném žebříčku popularity mezi tureckými vysokoškoláky. A naopak: v Turecku v letech 2014 až 2021 hostovalo 928 vysokoškoláků z ČR, což znamená, že Česko je na 10. místě z 32 zemí v rámci těchto programů studentské výměny.

je také skvělou destinací pro zimní sporty – všem lyžařům vřele doporučuji vyzkoušet naše zimní střediska.

A z tohoto pohledu – co vás za dobu vašeho působení v Česku nejvíc zaujalo?

Musím zmínit hlavně bohaté kulturní dědictví a přírodní krásy Česka. Vaše země má spoustu úžasných historických památek, a to nejen v Praze, která je městem jako z pohádky, ale i v dalších městech a na venkově – všude jsou samé hrady či sakrální památky. V přírodních rezervacích je zase možné skvěle načerpat energii. Není divu, že Česko stejně jako Turecko vzbuzuje velký zájem milionů turistů z celého světa.

A ještě jeden aktuální postřeh: nedávno jsem začal hrát golf a k mému překvapení má Česko velmi příjemná golfová hřiště, a to navzdory chladnějšímu klimatu. Rád bych tímto nicméně pozval všechny golfisty v Česku, aby si přijeli vyzkoušet turecká golfová hřiště. ■

ZA ROZHOVOR DĚKUJE DANIEL LIBERTIN
FOTO: ARCHIV E. BAĞIŞE